

Î N C H E I E R E

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Debit Grup” și al Societății cu răspundere limitată „Agrimax-Impex”, avocatul Mihail Silivestru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Debit Grup” și Societății cu răspundere limitată „Agrimax-Impex” împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Debit Grup” și Societatea cu răspundere limitată „Agrimax-Impex” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 19 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 25 mai 2016, SRL „Debit Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin încheierea din 21 august 2013, Curtea de Apel Chișinău a admis spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Nina & ASN” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine, în calitate de administrator provizoriu fiind numit Veaceslav Timotin.

Menționează că, conform hotărârilor irevocabile ale Judecătoriei Centru, num. Chișinău din 23 iulie 2013 și 14 mai 2015, are o creanță față de SRL „Nina & ASN” în mărime de 55 193 lei.

Invocă că, în legătură cu faptul că, la data de 21 august 2013, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Nina & ASN”, a fost în imposibilitate de a beneficia de bunurile sale în urma executării unui act judecătoresc rămas definitiv și irevocabil, până la intentarea procesului de insolvență.

Susține că, contrar prevederilor art. 27 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Curtea de Apel Chișinău a examinat cererea privind intentarea procesului de insolvență, în privința SRL „Nina & ASN”, constatând insolvența debitorului abia la data de 23 februarie 2016, adică după 03 ani de la data depunerii cererii introductive.

Afirmă că, pe perioada examinării cererii introductive, debitorul a activat în mod liber, efectuând achitări și facând uz de consecințele admiterii spre examinare a cererii introductive, însă SRL „Debit Grup” nu a putut beneficia de bunurile sale în urma executării unui act judecătoresc.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei prin examinarea cererii introductive a SRL „Nina & ASN” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine în termen de 02 ani și 06 luni și încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său a sumei de 500 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

La data de 26 mai 2016, SRL „Agrimax-Impex” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat aceleași circumstanțe invocate în cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Debit Grup”, menționând că, conform hotărârii irevocabile a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 mai 2013, creanța sa față de SRL „Nina & ASN” este în valoare de 31 191 lei, însă a fost în imposibilitate de a beneficia de bunurile sale în urma executării unui act judecătoresc, deoarece Curtea de Apel Chișinău a examinat cererea introductivă depusă de SRL „Nina & ASN” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine și a emis o hotărâre, prin care a admis cererea introductivă, cu constatarea insolvenței debitorului, în termen de 03 ani, încălcând, astfel, prevederile art. 27 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei prin examinarea cererii introductive a SRL „Nina & ASN” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine, în termen de 02 ani și 06 luni și încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său a sumei de 500 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 septembrie 2016, pricinile civile la cererea de chemare în judecată a SRL „Debit Grup” împotriva Ministerului Justiției și la cererea de chemare în judecată a SRL „Agrimax-Impex” împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță respingând acțiunea și-a argumentat concluzia prin faptul că, instanța de insolvență, examinând cererea introductivă depusă de către SRL „Nina&ASN”, nu s-a expus asupra cererilor reclamanților în procesul de insolvență și prin urmare nu a avut loc vreo încălcare a drepturilor lor procedurale. Nu poate fi interpretată drept o tergiversare exercitarea de către

debitor a drepturilor sale – de depunere a diverselor cereri. Or, dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei în mod obligatoriu urmează a fi coroborat cu alte garanții ale procesului echitabil prevăzut de legislație, precum legalitatea, disponibilitatea și egalitatea în drepturi a participanților, contradictorialitatea procesului, principiile, care în ansamblul lor, materializează dreptul părții la un proces echitabil. Examinarea cauzei este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și, prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia.

Totodată, prima instanță a reiterat că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 august 2013, prin care a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Nina&ASN” cu privire la intentarea procesului de insolvență în privința sa, a fost emisă mai târziu decât hotărârile instanțelor de judecată, prin care s-a dispus, la data de 16 mai 2013, încasarea din contul acesteia în beneficiul SRL „Debit Grup” a sumei de 43 393 lei și la data de 15 mai 2013, încasarea în beneficiul SRL „Agrimax-Impex” a sumei de 31 191 lei, însă reclamanții nu s-au adresat executorului judecătoresc în vederea executării acestora. Astfel, nu poate fi invocat cauzarea unor prejudicii ca urmare a imposibilității dispunerii de bunuri pe parcursul examinării cererii introductive.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 au fost respinse apelurile declarate de către SRL „Debit Grup” și SRL „Agrimax-Impex” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 20 martie 2017, reprezentantul SRL „Debit Grup” și al SRL „Agrimax-Impex”, avocatul Mihail Silivestru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanța de apel și prima instanță au aplicat eronat normele de drept material.

Menționează că, instanțele de judecată, în susținerea soluției de respingere a acțiunii nu au invocat circumstanțele pricinii care au fost constatate, probele pe care și-au întemeiat concluziile și argumentele cu privire la respingerea unor probe, precum și legile de care s-au călăuzit.

Invocă că, este eronată concluzia instanței precum că, depășirea cu 02 ani și 06 luni a termenului legal pentru examinarea cereri introductive, nu constituie o încălcare și, respectiv, nu poate interveni răspunderea statului pentru neasigurarea examinării cererii în termenul legal, iar depășirea termenului s-a datorat expedierii dosarului de la o instanță la alta și a examinării diferitelor cereri și demersuri, deoarece conform prevederilor Legii insolvenței, termenul în interiorul căruia instanța urmează să examineze cererea de intentare a procesului de insolvență și să se pronunțe prin hotărâre este stabilit în mod expres de către lege, fiind limitat la maximum 60 de zile lucrătoare sau 90 de zile calendaristice.

Relevă că, necesitatea stabilirii termenului în interiorul căruia instanța urmează să se pronunțe pe marginea acestei cereri este dictată de faptul că, în perioada de observație se suspendă urmărirea individuală ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției

dreptului de a cere executarea silită a creanțelor contra debitorului, în scopul stabilirii masei creditoriale și posibilității debitorului de a-și onora obligațiile față de creditorii în cazul admiterii cererii și intentării procesului de insolvență.

Afirmă că, contrar prevederilor art. 27 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care stabilesc în mod exhaustiv termenul în care instanța de insolvență se pronunță pe marginea cererii de intentare a procesului de insolvență, Curtea de Apel Chișinău a examinat cererea cu pronunțarea unei hotărâri privind admiterea cererii introductive și constatarea insolvenței debitorului abia la data de 23 februarie 2016, adică după 03 ani de la data depunerii cererii introductive și admiterea spre examinare a acesteia, ceea ce este o derogare flagrantă de la prevederile Legii insolvenței.

Consideră eronată concluzia instanțelor de judecată precum că, tergiversarea judecării cauzei s-a datorat examinării diferitelor cereri și demersuri de către instanța ierarhic superioară, expedierii dosarului integral către aceasta și imposibilitatea examinării în termenul legal a cererii de intentare sau refuz de intentare a procesului de insolvență, deoarece conform prevederilor art. 8 al Legii insolvenței, în vederea soluționării recursului, instanței de recurs i se trimit în copii certificate de instanța de insolvență doar actele care interesează soluționarea căii de atac.

Astfel, invocă că, argumentele instanței de fond precum că, încălcarea termenului de examinare a cererii introductive cu 03 ani și 06 luni, nu constituie o încălcare și, respectiv, nu poate interveni răspunderea statului pentru neasigurarea examinării cererii în termenul legal, iar depășirea termenului s-a datorat expedierii dosarului în altă instanță și examinării diferitelor cereri și demersuri contravine prevederilor legale și nu poate constitui temei pentru argumentarea tergiversării examinării pricinii la faza - cerere introductivă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul SRL „Debit Grup” și SRL „Agrimax-Impex”, avocatul Mihail Silivestru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul

declarat de către reprezentantul SRL „Debit Grup” și SRL „Agrimax-Impex”, avocatul Mihail Silivestru asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului SRL „Debit Grup” și SRL „Agrimax-Impex”, avocatul Mihail Silivestru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Debit Grup” și a Societății cu răspundere limitată „Agrimax-Impex”, avocatul Mihail Silivestru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic